

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

การศึกษาแบบพัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจ ไม่เกิน 30 ชั่วโมง)

กลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม

หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร (ภาษาไทย)

Making herbal soap (ภาษาอังกฤษ)

จำนวน 5 ชั่วโมง

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายไพรัตน์ เนืองเกตุ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี

คำสั่งศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี

ที่ ๑๙๖ /2568

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร

ตามที่ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พุทธศักราช 2554 ข้อ 8, 9, 12, 13 และมอบให้อำนาจการสถานศึกษาหรือหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและการจบหลักสูตร

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดประโยชน์และตอบสนองความต้องการแก่ผู้เรียนสูงสุด อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ 88/2566 ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2566 เรื่อง ยกเลิกคำสั่งมอบอำนาจให้อำนาจการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอและผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขต ปฏิบัติราชการแทน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรการทำสับสนไพร จำนวน 5 ชั่วโมง ดังนี้

1. นายไพรัตน์ เนื่องเกตุ	ผอ.สกร.ระดับอำเภอเมืองชลบุรี	ประธานกรรมการ
2. นางสาวณภพร ศรีบุญยะแก้ว	นักวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
3. นางสาวปิยฉัตร จันทรสติพิผล	ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร	กรรมการ
4. นางสาวมุสตี สุขญาติ	นักพัฒนาหลักสูตร	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง พิจารณาหลักสูตรดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. 2568

(นายไพรัตน์ เนื่องเกตุ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี

ประกาศศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี
เรื่อง การอนุมัติให้ใช้หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ด้วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร
การทำสบู่มุนไพร จำนวน 5 ชั่วโมง ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
(ฉบับปรับปรุง) พ.ศ.2561 และมอบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและ
การจบหลักสูตร

บัดนี้ คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรดังกล่าว ได้ดำเนินการและได้ผ่านความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติหลักสูตรให้ใช้ได้แล้ว

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

(นายไพรัตน์ เนื่องเกตุ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี

แบบเขียนหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

กลุ่มอาชีพ ☒ เกษตรกรรม ☐ อุตสาหกรรม ☐ พาณิชยกรรมและการบริการ
☐ ความคิดสร้างสรรค์ ☐ เฉพาะทาง

ชื่อหลักสูตร การทำสบู่สมุนไพร จำนวน 5 ชั่วโมง

ความเป็นมาของหลักสูตร

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) : ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) นโยบายรัฐบาล : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ 2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) : ประเด็นที่ 2 พัฒนาระบบส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาดขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ ยังเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่ฐานในการพัฒนา ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน ในหลักสูตรกลุ่มอาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรเพื่อการพัฒนาอาชีพ Re - Skill ,Up Skill และ New-Skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ข้อที่ 3 ยุทธศาสตร์

ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายเพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

สกร.ระดับอำเภอเมืองชลบุรี จึงจัดทำหลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร เมื่อประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากวิทยาการตะวันตกในช่วงรัชกาลที่ 4-5 ได้มีการนำความรู้ทางเคมีเข้ามาเผยแพร่ ทำให้คนไทยเริ่มเรียนรู้การผลิตสบู่จากไขมันสัตว์และน้ำด่าง (เช่น ด่างจากขี้เถ้าไม้ หรือโซเดียมไฮดรอกไซด์) และเริ่มมีการผลิตสบู่ใช้ในบ้านเรือน

ต่อมา คนไทยจึงผสมผสานภูมิปัญญาดั้งเดิมกับวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ โดยนำสารสกัดจากสมุนไพรพื้นบ้านมาผสมในกระบวนการผลิตสบู่ ทำให้เกิด “สบู่สมุนไพรไทย” ที่มีคุณสมบัติทั้งในการทำความสะอาด และดูแลผิวพรรณตามแบบธรรมชาติ ทั้งนี้ผู้เรียนยังสามารถนำไปประกอบอาชีพ จัดจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้ สร้างอาชีพต่อไป

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ตามจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 (3.3) “สกร.Learn to Earn” สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติและการฝึกทักษะอาชีพที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการให้ได้รับความรู้ มีโอกาสไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน

2. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ โดยการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการนำ Soft Power เป็นตัวขับเคลื่อนยกระดับให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาด มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

3. เพื่อสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์จากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

จุดมุ่งหมาย

สกร.ระดับอำเภอเมืองชลบุรี มุ่งพัฒนาหลักสูตรอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ในพื้นที่ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับตำบลในสังกัด โดยกำหนดจุดหมาย ดังนี้

1. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ได้รับโอกาสในการฝึกอาชีพและทักษะเบื้องต้น ตามภารกิจโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

2. ร้อยละ 80 ของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย นำความรู้ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน

3. ยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาด โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทุกช่วงวัย กลุ่มวัยแรงงาน กลุ่มผู้พิการ หรือกลุ่มเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนอกระบบ กลุ่มประชาชนพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กลุ่มประชาชนจังหวัดที่เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ กลุ่มเป้าหมายในเรือนจำ กลุ่มเป้าหมายทหารกองประจำการและผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ฯลฯ

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร

จำนวน 5 ชั่วโมง แบ่งเป็น

- ภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 4 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทาง การประกอบ อาชีพ	1.1 บอกความสำคัญ ในการประกอบอาชีพ การทำสบู่มุนไพร ได้ 1.2 บอกความเป็นไปได้ ในการประกอบ อาชีพ การทำสบู่มุนไพร ได้ 1.3 บอกและหาแหล่ง เรียนรู้ในการประกอบ อาชีพการทำสบู่มุนไพร ได้	1.1 ความสำคัญใน การประกอบอาชีพ การทำสบู่มุนไพร 1.2 ความเป็นไปได้ ในการประกอบ การทำสบู่มุนไพร 1.3 แหล่งเรียนรู้ใน การประกอบอาชีพ การทำสบู่มุนไพร	1.1 วิทยากรให้ความรู้เรื่อง ความสำคัญในการประกอบอาชีพ การทำสบู่มุนไพร 1.2 วิทยากรและผู้เรียนร่วมวิเคราะห์ ข้อมูลการทำสบู่มุนไพร ที่สามารถ นำมาประกอบอาชีพได้ในชุมชน 1.3 ศึกษาข้อมูลจาก แหล่งเรียนรู้ และสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต และแผ่น พับโดยวิทยากรแนะนำให้ความรู้ และผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1 ชั่วโมง	
2	ทักษะ เกี่ยวกับ การประกอบ อาชีพ	2.1 บอกอุปกรณ์ใน การทำสบู่มุนไพร 2.2 บอกขั้นตอนการ ทำสบู่มุนไพร	2.1 อุปกรณ์ใน การทำสบู่มุนไพร 2.2 วิธีการการทำ สบู่มุนไพร	2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารของ อุปกรณ์ในการทำสบู่มุนไพร 2.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ใน การทำสบู่มุนไพร การเตรียม วัตถุดิบ ขั้นตอนการลงมือและฝึก ปฏิบัติ จัดให้ผู้เรียนรู้จักวัตถุดิบใน การทำสบู่มุนไพร และลงมือปฏิบัติ ในการทำสบู่มุนไพร		1 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	3.1 ผู้เรียนสามารถจัดการเรื่องการตลาดได้ 3.2 ผู้เรียนสามารถจัดการเรื่องทุน / กำไรได้	3.1 การจัดทำข้อมูลลูกค้าและการวางแผนการตลาด 3.2 การคิดราคาต้นทุน กำไร และการบริการหลังการขาย	3.1 วิทยากรร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ผู้เรียน การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสำรวจ และศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ แหล่งจำหน่าย 3.2 วิทยากรร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน การคิดราคาต้นทุน กำไร และการบริการหลังการขาย การเพิ่มมูลค่าของสินค้าโดยการสร้าง Packaging		1 ชั่วโมง 30 นาที
4	โครงการประกอบอาชีพ	4.1 บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 4.2 บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4.3 บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ 4.2 องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ 4.3 ประโยชน์ของโครงการอาชีพ	4.1 วิทยากรและผู้เรียนร่วมสนทนาแลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็น เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพ 4.2 วิทยากรบอกองค์ประกอบโครงการอาชีพ 4.3 วิทยากรบอกประโยชน์ ของโครงการอาชีพ และการบริหารจัดการ/การตลาด/การบรรจุ		1 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อบุคคล วิทยากร
2. สื่อเอกสารใบความรู้
3. สื่อดิจิทัลจากอินเทอร์เน็ต

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้และทักษะ ภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติ ระหว่างเรียน จบหลักสูตร
2. ประเมินผลงาน การได้ผลงานชิ้นงานที่มีคุณภาพ สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

.....ผู้เขียนหลักสูตร

(นางหทัยทิพย์ อ้วนศรี)

ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

.....ประธานกรรมการ

(นายไพรัตน์ เนืองเกตุ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี

.....กรรมการ

(นางสาวปิยฉัตร จันทรสิทธิผล)

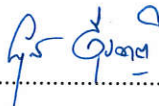
ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร/วิทยากร

.....กรรมการ

(นางสาวณภพร ศรีบุญยะแก้ว)

นักวัดผลและประเมินผล

.....กรรมการและเลขานุการ

(นางสาวผุสดี สุขญาติ)

เจ้าหน้าที่งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง